

Natália Szunyogová

**Energia lásky
našla ku mne cestu
ČASŤ 2.: STRETNUTIE**

Natália Szunyogová

**Energia lásky našla ku mne
cestu**

**alebo Ako som prežila rozpad svojho
života a našla nový**

Časť 2.:

STRETNUTIE

Úvod

Verejné tajomstvo, o ktorom každý u nás hovorí.

Počet ľudí s rakovinou rastie. Rastie aj počet iných ochorení, ako aj psychických problémov. Môžeme sa poďakovať všetkým znečisťovateľom. Chemickí vojaci sú ukrytí vo vode, ktorú pijeme, v potravinách, ktoré konzumujeme, vo vzduchu, ktorý dýchame, chemickí vojaci sú všade. Pomaly a smutne kráčame v objatí trojuholníka smrti, lebo tušíme, že niečo nie je v poriadku. Mlčky sa na to prizeráme. Je to také verejné tajomstvo. Rada by som tomu nejakým spôsobom zabránila a práve preto vznikla táto kniha. Je to príbeh, ktorý sa odohral v trojuholníku smrti. Prajem vám príjemné čítanie.

Brána domova sa mi otvorila a ja som mohla vstúpiť

Môj príbeh sa odohrával pred rokmi. Všetko sa začalo dlhým zvonením zvončeka u dverí, ktoré ma vyrušilo zo spánku, v ktorom som bola schovaná veľmi dlho. Totižto, nič sa nedeje len tak, bez príčiny, všetko má svoj dôvod. Teraz to už viem. Aj vtedy dávno zazvonil zvonček len preto, lebo mal zazvoniť, lebo ma mal prebudiť zo zimného spánku. Vtedy som to netušila, teraz to už dobre viem. Týmto dlhým zvonením sa mi zmenil život.

Vstala som z postele, priblížila som sa ku dverám a otvorila som dvere. Rozospatá som hľadela dopredu a ešte mi nedochádzalo, či sa mi sníva, alebo už bdiem. Predo mnou stála mladá pošťárka, ktorá mi podávala záhadnú zásielku do vlastných rúk, pozvánku na stretnutie zo školy. Poďakovala som a zavrela som za pošťarkou masívne dvere. Sadla som si do svojho obľúbeného kresla a otvorila som voňavú obálku. Veľmi som sa potešila milým slovám, ktoré boli vyryté krásnou zlatou farbou do kartičky z tvrdšieho papiera, privoňala som k nej, karta voňala domovom.

Predstavila som si, ako vchádzam do rodnej dediny a stretávam sa so známymi a kamarátmi, ktorých som už roky nevidela. Pri týchto predstavách sa mi robilo dobre. Moje myšlienky, ktoré dlho spali, sa prebudili zo zimného spánku a vošli do chladného kostola, kam som chodievala celé moje krásne detstvo. Zašli i do základnej školy, ktorú

som kedysi navštevovala. V predstavách som behala po kopcoch, po lesoch, umývala som si tvár v miestnom potoku, kúpala som sa v jazere vo vedľajšej dedine. Vďaka spomienkam, hormóny šťastia v mojom tele plávali rovnako, ako kedysi plávali ryby v našom rybníku. Zatúžila som znova zacítiť vôňu mojej rodnej dediny. Tešila som sa z prenádherných obrazov v mojej prebudenej mysli, čo mi vyvolalo dobrú náladu. Zacítila som veľké šťastie. S týmto príjemným pocitom a so starou fotkou na hrudi, na ktorej sa usmievali moji milí rodičia, brat a ja, som sladko zaspala.

Nasledujúce ráno som sa zobudila a tešila na nadchádzajúci deň, ktorý mi prinesie veľa nového. Dnešný deň je v znamení tajomného návratu, ktorý môže priniesť niečo nové, krásne, môže priniesť aj veľkú lásku. Rôzne môže chutiť takýto návrat domov. Plná vzrušenia som sa tešila domov, aj keď som vôbec netušila, čo ma doma čaká.

Pozvánka na stretnutie zo základnej školy po dvadsiatich rokoch bola znamením, že nastal čas, vrátiť sa. Tešila som sa na blížiaci sa stretnutie so spolužiakmi. Od tých dávnych čias, ako sme sa všetci poslednýkrát videli, ubehlo už veľa času, veľa sa stalo, veľa sa zmenilo.

Prekročila som hranice nášho štátu, ktorý ma privítal s otvorenou náručou. „Je to tu prekrásne, milujem to tu, teším sa domov!“ zakričala som. Vstúpila som do krajiny rodnej a uvedomila som si, ako je to tu veľkolepé. Spomalila som, aby som videla tú nádheru lepšie. Príroda mi pripravila to najkrajšie privítanie, aké len mohla. Svietilo osľňujúce slnko, ostré lúče dopadali na mňa i na ľúbeznú krajinu, ktorou som pomaly prechádzala. Bol skorý máj a všetko okolo mňa kvitlo. Vábivá

vôňa rozkvitnutých stromov, obsypaných rôznofarebnými kvetmi, prechádzala mojím uboleným telom a liečila ma. Lhká, čistá a prirodzená vôňa ruží pôsobí dnes sviežo. Všetky kvety sú vystavené živlom, pučia, kvitnú, vädnu, ani neviem, či sú si vedomé svojej krásy. Prirodzene prechádzajú z jednej fázy do druhej. Aróma z prírody opíjala moje zmysly a pomáhala mi zabudnúť na všetky trápenia. Pán Boh musel milovať tento čarokrásny kraj, keď mu do vienka takúto krásu vliat. Rozprávkové lesy hrali všetkými farbami, voňavé kvety na kvitnúcich stromoch vábili môj zvedavý zrak. Cítila som vôňu jari, ktorá drzo vchádzala do športového auta cez pootvorené okno, ale mne to vtedy nevadilo.

Tešila som sa, lebo každá časť úchvatnej cesty vytvárala zaujímavé obrazy, šikovný maliar by si tu prišiel na svoje, pomyslela som si a ďalej som sa dívala na malebnosť okolo seba. Tunajšia príroda bola celé veky inšpiráciou pre maliarov, sochárov, básnikov, spisovateľov, či skladateľov. Ak by jej nebolo, chýbala by pieseň, ktorá nás hreje vždy, keď ju počujeme. Nemali by sme obrazy, na ktoré sa môžeme zadívať a uletieť do dial'av plných krás. Nemali by sme knihy, do ktorých sú vložené slová, ktoré nám tú nádheru pripomínajú. Nemali by sme zaujímavé sochy, ktoré kopírujú velebnosť Kráľovnej prírody. Skladatelia by neskladali skladby, ktoré pripomínajú žblnkot potoka, cestovanie riek, tanec lesa, spev vtákov, či rozhovory zvierat.

Po niekoľkohodinovom šoférovaní som pocítila únavu a zastavila som na benzínovej pumpe. Všetci tu rozprávali mojím rodným jazykom. Balzam na dušu po takom dlhom čase, pomyslela som si. Až

keď je človek mimo domova, až vtedy si uvedomí, ako miluje svoju rodnú reč a ako mu chýba.

Po ďalšom úseku cesty som zastala pred križovatkou. Z križovatky viedlo niekoľko ciest. Každá z tých ciest by mi niečo priniesla, každá z tých ciest skrývala nejaké tajomstvo, ktoré na križovatke nerozpoznám. Ktorá cesta je správna? Ktorá z tých ciest je tá pravá? Alebo je to úplne jedno, ktorou sa vydám? Je každá z tých ciest správnou voľbou? Môže ma každá priviesť do cieľa?

Krúžila som po kruhovom objazde a hľadala cestu k môjmu cieľu. Veľakrát som takto hľadala cestu, ale nikdy som nedostala znamenia. A možno som ich aj dostala, ale cez zahmlený zrak som ich nevidela.

Zastavila som pri novom motoreste a vystúpila z môjho auta. Nadýchla som sa čerstvého vzduchu, a zázrakom som zacítila svoje detstvo. Ešte aj tráva okolo mňa mi pripadala iná, ako tá v cudzine. Krútila sa mi z toho všetkého hlava, bola som ako opitá. Všetko potláčané vyplávalo na povrch, sem patrí, sem ma to ťahá! Naraz som si to uvedomila. Chcelo sa mi kričať a aj byť potichu. Bolo mi smutno a zároveň veselo, chcelo sa mi plakať a smiať sa zároveň.

Vošla som do malého motorestu a dala si voňavú kávu. Započúvala som sa do rozhovoru smutných ľudí, ktorí sedeli pri vedľajšom stole. Hovorili nárečím, akým sa hovorí v našej dedine. Rozprávali niečo o hladovej doline. Spomínali, že v tej oblasti nič nerastie, ničomu sa tam nedarí, je tam veľká nezamestnanosť a ľudia trpia chorobami. Dopila som kávu, zaplatila som, sadla do auta a pokračovala v ceste.

Čakalo ma však nepríjemné prekvapenie, tráva každým metrom žltla, až sa úplne stratila. Stromy boli suché, žiadne kvety, žiadna zeleň,

len holá púšť. Tam, kde bol kedysi les, bola púšť. Tam, kde tiekol svieži potok, videla som veľké smetisko. Krajinu som našla hlboko zanedbanú s krvavými ranami. Cesty mali praskliny, ktoré prehnili a ostali po nich veľké diery. Triasla som sa, auto drnčalo, zle sa mi šoférovalo. Spomalila som, aby som nerozbila auto a lepšie som uvidela na cestu. Do cesty mi vbehol neupravený muž, potom druhý a tretí. Kráčali po okraji cesty neupravené ženy, deti i muži. Kam šli? Bolo ich veľa, boli špinaví a hluční, jedno chlapča som skoro zrazila, vbehol mi pod auto. Zastala som, bola som v šoku. Všetci mi hľadeli do auta a ja som hľadela na nich. Mala som pocit, že som vošla do minulého storočia. Odkiaľ sa ich tu toľko vzalo? Nepamätám sa, že by ich tu bolo toľko. Bud' som zabudla, že tu boli, alebo sa za ten čas, čo som tu nebola, tak rozrástli. Za môjho detstva bolo za našou dedinou pár domov a tam žilo zopár Cigánov. Ale toto? Nemo som na nich hľadela. Naštartovala som a rýchlo som odtiaľ zmizla.

Dívala som sa okolo seba, krajina bola zanedbaná, ľudia boli zanedbaní. Nemôžu sa títo ľudia postarať o krajinu, keď sa nevedia postarať o seba, pomyslela som si a pokračovala ďalej. Aj keď som bola ukrytá v aute, cítila som u nich beznádej, lebo z týchto ľudí sa stratila túžba. Stratila sa túžba po tom, aby sa mali lepšie, aby sa cítili dobre vo vlastnej koži, aby sa cítili dobre vo vlastnom dome. Kedysi mali títo ľudia v sebe túžbu, ktorá bola všetkým spoločná. Snívali o tom, aby táto krajina napredovala. Neskôr sa táto túžba niekam stratila.

Sklamane som vchádzala do našej dediny. Do cesty mi vošiel chlap, tackal sa po ceste, pozeral sa do prázdna. Dedina bola ako vymretá. Nikde nik, len pár malých Cigánov sa naháňali po ceste. Zaparkovala

som, lebo keby som pokračovala v ceste autom, vytriasla by z neho rozbitá cesta dušu.

Rozpršalo sa. Pršal sivý dážď a ja som kráčala dedinou v jeho objatí. Dedinou, ktorú som dobre poznala a pritom nespoznávala. Dážď zlieval skleníkové plyny a špinavé cesty do nášho potoka. Mokrú pokožku ma začínala nepríjemne páliť. Čo sa to tu stalo?

Zastala som na známom mieste, ktoré mi pripomenulo milé spomienky...

Vtedy dávno som tam tiež stála sama a ty si tam kráčal sám,
dívali sme si do očí,
vtedy dávno,
kráčal si ulicou,
kráčal si pomaly zdola nahor,
a ja som tam stála, zabudla som dýchať,
a sledovala som Ťa,
spomaľoval si,
a hlavu otočenú ku mne si ani na chvíľu neodvrátil,
tvoje oči sa prilepili na tie moje a nie a nie sa odlepiť.
Tvoj pohľad vplával do pohľadu môjho a už tam ostal naveky.
Krátky sen sa mi sníval nadržanom,
naplnený láskou a plný vzrušenia...

Rozpačito som vošla do rodičovského domu. Dvere otvorila švagriná.

Bola som roztržitá. Aby som zakryla nepokoj, otočila som sa k deťom a volala ich, aby sa prišli pozrieť na darčeky. Deti sa veľmi potešili, doniesla som toho veľa, len preto, aby som im urobila radosť. Dievčatko malo jedenásť a podobalo sa na svoju matku. Chlapček mal desať, mala som pocit, že vidím brata. Tá podoba bola neuveriteľná, dokonca aj chôdza, gestikulácia a hlas boli rovnaké. Keď sa smial, zazrela som jamku na jeho líci, rovnakú, akú mal môj brat. Pristúpila som k nemu a pevne ho objala. Držala som ho silno a nevedela sa od neho odlepiť. Na chvíľu som mala pocit, že držím svojho brata. Chlapcovi to začalo byť nepríjemné a začal sa pomaly odťahovať. Potom som pristúpila k neteri a tiež som ju pevne objala. Keď som sa na ňu zblízka pozrela, videla som pery môjho brata, aj oči boli jeho.

Uložili ma do izby, kde som mala kedysi svoju detskú izbu. Schúlila som sa do kľbka a modlila sa: „Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom, a neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. Amen.“

Cítila som sa ako pred dávnymi rokmi. Keď som zatvorila oči, cítila som pohladenie mojej mamy, ktorá mi každý večer čítavala rozprávky, alebo mi spievala, niekedy sme sa len tak rozprávali. Vracali sa mi spomienky, v hlave mi hrala uspávanka, ktorú mi spievala najčastejšie. Cítila som jej vôňu, počula jej hlas a jej dotyky ma hladkali po tvári tak, ako kedysi. Niet divu, že som pri týchto pocitoch zaspala.

Druhý deň ráno som netušila, kde som. V tú noc sa mi sníval nepríjemný sen, v ktorom moju rodnú dedinu vzala veľká voda. Voda vzala všetko, neostalo nič, ani jediný dom, ani jediný človečik. Iba ja som tam stála, sama, na kopci, ktorý sa týčil za dedinou. Ten kopec ma zachránil a ja som prežila. Ostala som plná bolesti, pamätám si ten pocit z toho sna. Nechcelo sa mi vstať z postele. Hlavou sa mi prehnal celý môj život.

Hľadela som do koruny lipy a počula otcov hlas

Všade bola pustatina, lesy zmizli, po zelenej tráve nebolo ani stopy. Rozkvitnuté lúky, ktoré boli kedysi okrasou našej dediny, sa zmenili na púšť. Ani suché kvety neostali. Podišla som pod starú lipu a sadla si pod ňu. Tento jediný strom si zachoval svoju krásu. Keď sme chodievali s rodičmi na prechádzky, otec hovorieval: „Toto je náš strom, toto je strom, ktorý nás spája a bude spájať stále, aj keď tu už niekto z nás nebude,“ hľadela som do koruny lipy a počúvala otcov hlas: „Vidíš dievčatko moje, ako sa to tu zmenilo? Stromy, čo tu hrdo stáli a ochraňovali nás roky, dnes sa hrbia pod zlom, chamtivosťou, pesimizmom a nenávisťou ľudí. Ja tento strom chránim, aby neuschol. Roky čakám na teba. Vedel som, že raz prídeš. Volám do diaľav už dlho, aby si počula môj hlas a podarilo sa, moje prosby preleteli diaľku, zabúchali na tvoje dvere a ty si im otvorila. Podarilo sa, prišla si, a teraz tu sedíme spolu, ako kedysi dávno,“ otec si povzdychol a pokračoval v rozprávaní, „vidíš, čo sme urobili s lesmi? Predali sme ich. Zbavili sme sa ich, akoby sme ich nepotrebovali. Tvárime sa, ako keby tu neboli pre nás. Pozbavili sme sa ich, ako keby nám boli na ťažobu. Striasli sme sa ich a tu vidíš, ako to tu bez nich vyzerá. Keby si počula, ako plakali, keď ich rúbali, keď korene stromov zo zeme ťahali, plakala by si s nimi, mocní všetko krásne navždy pochovali,“ umlčal sa, po chvíľke pokračoval, otcov hlas sa zmenil, plakal. Na chvíľu sa odmlčal.

Ja som nepovedala nič, len som v tichosti čakala, kedy bude pokračovať v rozprávaní. Hľadela som okolo seba a plakala. „Lúky, ktoré tu voňali, sa zmenili na púšť,“ pokračoval otec tichým hlasom, „potôčik, ktorý pretekala našou dedinou, už netečie,“ dívala som sa do koruny stromu a premýšľala o slovách, ktoré mi hovoril môj mŕtvy otec.

„Moje dievčatko, ver tomu, že som tu a hovorím s tebou. Ver tomu, že to, čo teraz počuješ, sa ti nezdá. Ver tomu, že som tu s tebou a hovorím k tebe a prosím ťa o pomoc. Ver anjelom a Bohu, nezabudni na modlitbu, pomoc príde,“ zadívala som sa hore, nad korunu stromu, a hľadala anjelov, no nevidela som ich. Hľadala som Boha, ale nevidela som ho. Napriek tomu som vedela, že ma chránia, napriek tomu som ich cítila, že sú pri mne. Tešila som sa, že Boh chce prísť ku mne a chce má chrániť. „Hľadaj hlboko v sebe vodu pre túto púšť. Ak ju nájdeš, táto krajina znova ožije. Na púšti narastú stromy a vy budete môcť kráčať v tieni. Kvety vykvitnú a budú prechádzať prirodzene všetkými fázami. Ak nájdeš v sebe vieru, nájdeš odpoveď na všetky otázky vo svojom srdci. Bolo to tu kedysi krásne, pomôž to vrátiť naspäť, prosím ťa o to. Prines zdravú vodu do tohto kraja, prines vodu, ktorá chutí ako med. Táto voda nám prinesie mier, lásku, smiech, radosť, plodnosť a zdravie bez chorôb,“ zacítila som svojho otca. Zo stromu vychádzal otcov hlas, chcela som byť s ním, strom som pevne objala. Išla z neho ohromná sila, ktorá pomaly prechádzala do mňa, tak ako kedysi. Držala som strom dlho v objatí, bála som sa ho pustiť. Začalo mi byť lepšie. Necítila som už bolesť hlavy, neťažila ma bolesť v srdci. Pri tom strome som sa cítila v bezpečí, ako keby

som bola v otcovom náručí. Bolo mi teplo a dobre, lebo som cítila lásku otca.

„Vráť do tohto kraja krásu a dobro, prebuď tu tie najlepšie myšlienky, ktoré budú sídliť v každom z nás,“ ešte stále sa mi prihovárал otec zo zeleného stromu. Z čoho bral ten strom silu, že prežil? Neuveriteľné, všade púšť, sucho a náš strom bol zelený, akoby tu pravidelne pršalo a voda omývala korene sediace v suchej zemi bez živín.

Zatvorila som oči a predstavila si krajinu plnú života. V mojich predstavách bol obraz vody, ktorý pripomínal tie najkrajšie kvety, aké si len možno predstaviť. Každá kvapka vody mala krásnu a hladkú tvár, bez vrások a bradavíc, a ruky čisté, hladké, s upravenými nechtami, bez pľuzgierov.

Keď hlas môjho otca zmlkol, otvorila som oči a namiesto krásy v mojich predstavách, som uvidela púšť. Čo sa tu stalo? Mala som hlavu plnú otázok. Spomenula som si na rozhovor ľudí z reštaurácie, ktorí hovorili o hladovej doline. Tak toto som nečakala. Opäť sa ku mne prihovril hlboký hlas: „Musíš to tu zachrániť. Ale nikdy nezmeníš iných, nemáš na to moc. Si záhradníkom iba vo svojej záhrade. Môžeš sa rozhodnúť, čo si tam zasadiš. Môžeš zmeniť len seba, môžeš pracovať len a len na sebe. Môžeš vládnuť iba vo svojej krajine, nikdy nie v susednej. Nemôžeš zmeniť iný vesmír, iba ten svoj, a to len vtedy, ak sama chceš. Ak nechceš, k zmene nedôjde. Ale nečakaj na ovocie v záhrade, ak si zabudla zasadiť na jar strom. Kolíki z nás márne čakajú. Možno zabudli, že nič nezasiati, možno si to ani nevšimli. Mnohí z nás čakajú, a ani nevedia na čo. Ty môžeš svietiť,

ak sa tak rozhodneš, a rozdávať svetlo svojmu okoliu. Môžeš aj zhasnúť, na chvíľu, alebo aj navždy. Máš to v rukách ty. Ak si pomôžeš, aj Boh ti pomôže,“ múdre slová môjho otca ma unášali do diaľav.

Počuť plač, ktorý vychádza z hĺbky zeme

S týmto odkazom v hlave som vstala spod môjho stromu a pomalým krokom kráčala ďalej.

Celú cestu som myslela na múdre slová svojho otca. Vedela som, že návrat stratenej vody potokov a riek, vrátil by stratený život pstruha, ktorý tu kedysi plával. Kráčali sme plačúcou dedinou a mlčali sme. Smutná dedina vyzerala, akoby ju olízal veľký ničivý požiar, ktorý zanechal chudobu plnú smútku a ticha. Švagrína videla, že hľadím na plačúce okolie a nechce sa mi veriť vlastným očiam. Bola zamračená, smutná, sledovala môj pohľad, ktorý nahlas hladil ubolenú krajinu. Potichu rozprávala, z jej hlasu bolo cítiť beznádej: „Posledné roky to tu takto vyzerá, a je to čoraz horšie. Všetko je preč. Opustená dedina plače za svojimi dedinčanmi, ktorí odišli za prácou. Polia nerodia, robota nie je, zostal len smútok a beznádej,“ poznamenala tichým hlasom.

„Ako starý suchý strom, ako suchá lúka bez stebľa trávy, ako potok bez vody a pstruha mi pripadal tento svet, svet malej slovenskej dedinky, o ktorej nikdy nik vo svete nechyroval,“ odvetila som.

„Bože, pomôž tomuto kraju. Verím, že nám pomôžeš. Urobím všetko pre to, aby som to tu zachránila. Mám chuť zutekať, ale útek by nič nevyriešil. Zutekal by len zbabelec a to ja nie som!“ priznala som sa švagrínej.